

Muoti ja tavat

Kirj. Helmi Mattson.

Muotien maailmassa parhallaan puuhataan "kokokäännöstä" mikäli sitä alaa koskevista tiedoista selville pääsee.

Viimeisten vuosien ajalla on tarkeituksellisesti näytetty kaunilista alaruumiin muotoja, stroja jalkoja ja huolellisesti peitetty ruumiin ylimmästä osaa, päätä, laittamalla hiukset heinäkuorman kokoisiksi. Nyt näyttää tulevan muotiin päinvastainen ihanne: korvan lehdet näkyviin ja jalat peittoon! Ja muodin seuraajat uskovat, että jokainen muoti on aikanaan mitä kaunein, olkoonpa se kuinka hullunkurinen tahansa.

Eri aikakausien muotoja tutkimalla pääsee selville siltä, että ihmisuku on näissä asioissa aina yhtä lapsellinen. Mikään ei liene sen hullumpaa muotia ollut, kuin krunolliin käyttö ja peruukit. Ranskan hovi tuli kuuluisaksi "Ludvigien" aikana lähettömästä, mitä mielettömimmistä muotihulluudesta. Marie Antoinette, jolla sanotaan olleen synnynnäistä taipumusta tässä asiassa, teki itsensä siinä suhteessa muita aikalaisiaan kuuluisammaksi. Hänen tukkalaitteensa kerrotaan asetetun niin korkeaksi, että palveleva hovineiti ei voinut ylettyä kampaamaan ilman "tikapuita." Sen ajan hiushalitteet ovat meidän aikalaisille aivan käsittämättömiä. Muutamassa tässä asiassa kuvavassa kirjassaan kerrotaan, että "erään naisen tukassa nähtiin kerran niitty sekä siinä kaksi pikkua lamasta, paimen, puro, tuulimylly y. m. Hiushalitteita, jotka usein olivat aina kolme ja neljäkymmentä tuumaa korkeat, käytettiin esittämään kuvia mytologiasta, idyllejä, kuvaamia, kasvitieteellisiä puutarhoja, sanalla sanoen, mitä mahdollisimman asioita." Näin leikkittiin hovissa, mutta luonnollista oli, että alempi ihmisjoukko pyrki vointinsa mukaan perässä. Tämä mielettömyys ei kiusannut yksinomaan naismaailmaa, mutta miehetkin olivat pukujensa kanssa yhtä naurettavia. Kirjavia värejä suosittiin tavattomasti keskiklassina. Kun maanmyyri harmaassa mekossaan toi työhönsä tuotteet veroina hoviherralle, näki hän isäntänsä puettuna mitä erilaisimpia silkkieihin, samettihin ja höyheniin. Niihin alkoi myös tavallisesti oikein "virallisesti" määritettiin, minkälaisia pukuja ja koristeluita eri säätyluokat saivat käyttää.

Valikka tutkimme kuinka vanhoja alkoja, huomaamme, että muodit ja tavat ovat vaihtelevia ja mitä omituisinta lajia. Raakalaisihminen on omalla tavallaan muodin orja. Luonnon kansojen tiedetään olevan erittäin koristeluhaluisia, jonka vuoksi he kärsivät mitä suurinta tuskaa, jos tarve niin vaatii.

Muodin vuoksi puristaa luonnontilassa oleva ihminen pienen lapsen päähän määrittäytyä muotoon, josta helmo voidaan tuntea erilleen muista. Arvon eroituksena heillä tiedetään olevan monia muita hullunkuriselta kuulostavia tapoja, kuten n. s. huulipulkan käyttö.

Eskimojen keskuudessa pitävät miehet huulipukkua ja Luoteis-Amerikassa se on luonnonkansojen naisten tapa. Mitä vanhempi ja arvokkaampi henkilö on, sitä suurempaa huulikoristetta hänen on velvollisuus kantaa. Nemi koristeet näyttäisivät sivistysihmisestä kerrassaan kauheilta, luonnonkansoilta ne ovat päivänvasto erittäin somia katseltavia. Kulttuuri-ihminen ei ihmettele korvarenkaita, sillä niillä aika-ajoina pitävät sivistyneekin, mutta eivät he sentään ihalle raakalaisten riippukorvia, jotka venytetään mahdollisimman pitkiksi ja renkaan reikää venytetään arvoasteen mukaan.

Nykyajan sivistynyt nainen ei tule toimeen ilman alluista kasvojen jauhamista ja maalin käyttöä on monelle hyvin tavallisena kaunistuskäsitte. Raakalainen sitävastoin "ta-

tuoi" ruumiinsa kokonaan. Tässäkin tavallisesta kansasta ja sen se voi tehdä alluista muodin muuttamisen avulla. Köyhän naisen on mahdoton seurata "viimeistä muotia", vaikka tämä tyhmyys olisi ainoana sydämen harrastuksena, kuten se nähtävästi nuorella kansalla on. Sitäpaitsi rikneiden luokassa on keskinäinen kilpailu muotiasioissa tavattoman suuri, tähän ylellisyyteen vallastuokan "hienompi sukupuoli" käyttää kaiken energiansa ja suurimman osan rahavarojaan.

Keskiluokka koettaa kiihteen kaupalla matkia "palatsien" tapoja ja muotoja ja työväenluokka taas nuorestaan matkii ylempäänsä arvoasteikossa. Työväenluokan on tosin pakko pysytellä kylmällä kaukana "perästä", sillä ennenkin muotitavarat enimmäkseen juutalaisten narinkoihin ja kallellaisiin halvennusmyynteihin, ovat ne jo ylläluokan keskuudessa "yllelänneitä".

Muotia on jokaisen ihmisen pakosta jossain määrin seurattava, ellei halua joutua kansallismiestensä silmätikiksi, kuten sanotaan.

Miten "muotikysymys" järjestetään tulevassa yhteiskunnassa, jossa ihmisten elämä ei perustu yksinomaan riihtöön ja liikevetoon, sitä en osaa mennä arvioimaan. Se kuitenkin on varmaa, että luonnollisimmat ja käytännöllisimmät muodit ja tavat saavat silloin tilansa.

Ihmishenki jos itsessään pyrkii ylempään ja täydellistymään, joka taas vaikuttaa sen, että raakalaisajolta perityt luonnottomat tavat ja tottumukset kokonaan häviävät. Mitä hienompi ja sielukkaampi ihminen on, sitä vilhemmin hän on muodin ja ulkonäisten kaavojen orja. Henkinen "muoti" astuu etutalalle ja keinokeinoisen ulkonäisen kuoren koristaminen jää vähemmälle, ellei se kokonaan häviä olemattomiin.

KIRJEITÄ

PORTLAND, ORE.

Tämän kuun 12 p:nä oli taas se naisjaoston kokous. Tällä kertaa kokouksemme alustettiin me naiset, eikä niinkuin viime kerralla, jolloin oli miehen sukupuoli edustettuna. Kokouksen alussa valittiin tarpeelliset virkailijat. Sitten alkoi ohjelman suoritus. Toveritar Vlek puhui puheita meille noin 20 minuuttia. Hän esitteli eivätkä olleet saapuneet, joka luona tapa on meidän naisissa ilankun maan vatva. En tiedä, millä sen voisi korjata. Luettiin Kolmannen Internationalen teesit ja keskusteltiin voimamme mukaan, kuten ennenkin. Kokouksen lopussa tehtiin ehdotus, että jos ruvettaisiin tulevien kokouksien alussa jonkunverran neuromaan, jotta saataisiin keskustelut työt valmiiksi. Päätimme kokousta t. k. 26 p:nä 7:30 illalla ja pistettiin neulalla kaunilista tikkejä vanhaan totuttuun tapaan, niin ehkä sitten teesit käy päähän paremmin. Muistetaanpa naiset edellämmeittu päivän ja menemme joukolla silloin haalin kokoukseen. Erityisesti olkoon huomautettu, että meidän kokoukseen ovat kaikki naiset tervetulleita, riippumatta siitä, jos kuuluvat osastoon eli ei.

"Vaimo jonkas minulle annoit" on sen kappaleen nimi, joka esitettiin osastomme näyttämöltä t. k. 20 päivän iltana. Voin yleisölle huomauttaa, että kappaleessa esintyy meidän näyttämöseuran uusi johtajakin. Kappaleen on rustallut tunnettu toveri Felix Hyrske. Sittenpäähän saamme selviin minkälainen tuo vaimo on kuin menemme katsomaan.

Puna-armelja liikkeelle! Toverittaret, pnanen kuukausi on nyt menossa. Mitä meidän pitäisi tehdä sen onnistumiseksi? Meidän on hankittava uusia tiluksia Toverittarelle samoin Toverille ja hankittava uusia jäseniä osastoon kuin yleensä puhuttava työllänsäisille sosialistisen liikkeen merkityksestä. Portlandissa, kuten muu-

allakin on paljon naisia, joille ei tule Toveritarta. Koettakaamme saada tilu-muun punasen kuun aikana niin paljon uusia tiluksia, kuin mahdollista. Ja me saamme kun todella yritämme. O. L.

REEDLEY, CALIF.

Naisistemme neulomaseuran myyjäisillamat onnistuivat kiittävästi hyvin. Tulot olivat lähes 60 dollaria. Ilta-illamme oli saapunut paljon yleisiä, Berkeleystä saakka oli saapunut tovereita, joka osoittaa, että kaikki olivat myyjäisillämme naisistemme toiminnalle. Viimeisessä osaston kokouksessa päätettiin seuraavista asioista: Päätettiin perustaa lainakirjasto osastolle, johon meidän naistenkin voimia pyydetään avustamaan. Valittiin komitea, joka toimineenpane korja- ja kukka-illamat 28 p. lokak., jossa tulee olemaan paljon arvokasta ohjelmaa, johon tilaisuuteen pyydetään naisia tuomaan korja- ja kukkia. Näistä illamista tulot menevät poliittisten vaukien vapautusrahaston kartuttamiseksi.

Tämän kuun 8 p. perustettiin nuorisoseura, johon nuorilla olkii innoitusta, kuulemani mukaan he toimivat pian illamat. Silloin varmaan tulee olemaan jotakin suuremista taas haalilla kun nuoret pääsevät omiin päänsä toimimaan. Heillä onkin kykyjä siihen.

Muistakaaahan nyt kaikki, että 2 p. marrask., torstai-iltana, on naisten kokous Kansallisen talolla.

i-n.

TIMMINS, ONT., CAN.

Jospa ottaisi ja vähän piirtäisi tämän kultakylän kuuluisia, ettei muunalla luulla, että täällä aivan naiset nukkuvat. Ei sinne päinkään, sillä 2 p:nä tätä kunta oli ompeluseuran alustava kokous. Virkailijoksa valittiin: organiseraajaksi toveritar Palo, kirjuriksi toveritar Rautio, tilitin ostajiksi ja jakajiksi toveritar Lind, Ranta ja Hilma Selenski. Varat, mikä ompeluseuran tilitte ke-ritään, tuluaan käyttämään agitatorrahaston kartuttamiseksi. Kokoukset pidetään joka toinen maanantai naisten kesken. Kokouksissa tullaan pohtimaan ja keskustelemaan kaikista päivän tärkeimmistä kysymyksistä. Naiset muistakaaapa silloin aina pistäytyä haalilla kun ompeluseuran kokoukset, sellaisetkin, jotka eivät kuulu osastoon, sillä heillekin myönnetään sananvapaus tuoda mielipiteensä ilmi. Onhan jo aika meidänkin naiset, ruveta itseämme kehittämään ja heittävä pois turhanakkaat juorut, sillä nyky-päivänä on paljon tärkeämpää ajateltavaa. Siis jokainen nainen pitäkään velvollisuutenaan käydä ompeluseuran kokouksissa, että niistä saadun tarkoitustaan vastaavat. Muuten tämä Timmins on hyvin suuri kylä jo yksinpi Holgger yhtiöllä on kolmisensataa tiloa joita se vuokraa kallista hinnasta työllänsä. Sillä on omat kauppaodot, jona koulut ja kirkotkin työllänsä. Siten ne työt pitävät meistä hyvää huolta saadakseen työllänsä pysymään nöyri-nä.

Ihanneliitto on myös hyvässä alussa. Tuonempana ehkä saamme lähde ja kuulla mitä lapset vain luua, teistä sitä jotain tulee.

Metsävalkeat ovat kovin riehuneet täällä Pohjois-Ontariossa polttaen u-scita kylä, tuhansia tullen kodittomiksi. Kuolleiden luku on vielä tuntematon. — N—.

— Kenelle ei vielä tule Toveritar, kiuruhtakoon tilaamaan sen heti!